

blive bekendt med Systemet for Departementsbanerne i Frankrig. Der anlægges man nu Baner — man har anlagt henved 10¹/₂ Mill saadanne Baner i Departementet Bas Rhin —, som omtrent have samme Bestemmelse som vore mindre Landveie. De ere anlagte bredsporede for en Beføstning af omtrent 63,000 Rd. pr. dansk Mill, saaledes at de 40 pCt. udredes af Departementerne og de 60 pCt. af Communerne, og de blive drevne fra Hovedbanerne. Jeg antager, at det var ønskeligt at have Opmærksomheden henvendt paa, om det ikke i det Hele taget med Hensyn til den Udvikling, Jernbanevesenet synes at faae, var hensigtsmæssigt at tænke paa at anlægge de nye mindre Landveie, om hvilke der er Spørgsmaal, som saadanne meget lette Baner, men jeg tør dog ikke i dette Dieblis, da jeg har opholdt det høie Thing saalænge, gaae nærmere ind i Detallet heraf. Jeg vil blot sige, at det forekommer mig, at det var forsligtigt, at det overlodes til Regjeringens nærmere Underfølgelse og nærmere Overveielse at bestemme, hvorvidt Banerne burde anlægges som bredsporede eller smalsporede, saaledes at der ikke stod Noget derom i Loven, men det blot heed, at de skulde anlægges som lette Locomotivbaner. Der er ganske vist flere Banestykker, som jeg kunde have ønsket at see optagne i Loven, men jeg haaber, at den høitærede Minister, som jeg veed har Opmærksomheden henvendt paa denne Sag, ikke vil lade det vare længe, inden der paany bliver forelagt en Lov til Udvidelse af vort Jernbanenet.

J. C. Jacobsen: Da jeg i forrige Møde begjærede Ordet, var det i den Hensigt at rette nogle Indvendinger imod de Betragtninger og den Opfattelse, som det ærede Sde kongevalgte Medlem (Andræ) gjorde gjældende i Anledning af denne Sag. Jeg kan imidlertid nu i det Væsentlige i saa Henseende henholde mig til, hvad en æret Collega fra Kjøbenhavn (Wielhor) idag har udtalt. Jeg er ligesom han fuldkommen overbevist om, at det er en fuldstændig Feiltagelse, naar det ærede Sde kongevalgte Medlem vil betragte Jernbanesagerne alene fra Finanskassens Standpunkt og alene spørge om, hvad der i Dieblisset — i Die-

blisset siger jeg — er fordeelagtigt for Statskassen. Jeg troer, at den ene rette Maade at opfatte det Slags Sager paa er at see dem fra hele Samsfundets Standpunkt og at spørge om, hvad der er til Gavn for hele Samsfundet. Naar der er en væsentlig Deel af Samsfundet i Landet, hvis Formuesforhold ville blive betydeligt forbedrede derved, at der gjøres et mindre Offer af hele Samsfundet for denne Deel, saa vinder Samsfundet i det Hele ved at bringe dette Offer. Hvis det, for at tage et Exempel, som det Sde kongevalgte Medlem selv brugte iforgaars, var givet, at der ved Anlæget af en Jernbane i Jylland vilde opnaaes en virkelig nationaloeconomisk Binding af 500,000 Rd. eller, jeg vilde snarere sige, undgaaes et nationaloeconomisk Tab af 500,000 Rd., saa troer jeg, at dette var Noget, som i den Grad maatte interessere Samsfundet, at jeg ikke kan tvivle om, at det ærede Medlem vilde være enig med mig i, at det var værdt at offere Noget derfor. Det kan ganske vist være et Spørgsmaal, hvor Meget det var værdt at offere derfor, men at det altid vilde være Noget værdt, troer jeg ikke, at han vil benægte. Staten er altsaa ikke alene berettiget til, men handler ogsaa fuldkommen rigtigt ved at bringe Offre for at opnaae et større nationaloeconomisk Gode. Jeg kan i Betragtning heraf ikke Andet end forsaavidt fuldkommen samstemme med den ærede Minister, naar han betragter det som en Sag, der i allerhøieste Grad maa ligge ham og Regjeringen paa Hjerte, at udvide Jernbanesystemet saa hurtigt, som Omstændighederne maatte tillade det. Jeg troer, at det er Noget, som nødvendigviis vil have en overordentlig vigtig Indflydelse paa hele Landets Opkomst, og at det, jo mindre vi ere, er desto vigtigere at udvikle alle vore Vælfærdighedsfilder for bedre at kunne modstaae de Tryk, der hvile paa os. Jeg troer endvidere, at der maa tillægges det Moment, som den ærede Minister fremdrog, da han forelagde nærværende Lovforslag, en ikke ringe Vægt, nemlig det Moment, at de nye paatænkte Arbeider helst bør følge umiddelbart efter dem, der nu ere i Værf, forudsat, at man iøvrigt seer sig istand til at udføre dem. Ikke alene er det nemlig temmelig klart, at man efter al Sandsynlighed — alt